

ŽIDOVSKÁ OBEC OSTRAVA

קהילה יהודית אוסטרבה

Výroční zpráva za rok 2013

Obsah

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDKYNĚ.....	3
POSLÁNÍ ŽIDOVSKÉ OBCE V OSTRAVĚ (ze Stanov ŽOO)	5
ORGÁNY ŽOO	5
PŘEHLED ČLENSKÉ ZÁKLADNY DLE VĚKU.....	6
NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT.....	7
VZDĚLÁVACÍ A SPOLEČENSKÁ ČINNOST	8
SOCIÁLNÍ ČINNOST.....	11
EKONOMIKA.....	12
Přehled dotací a grantů získaných v roce 2013	12
Rozvaha sestavená ke dni 31.12.2013 v tis. Kč.....	14
Výkaz zisku a ztrát sestavený ke dni 31.12.2013 v tis. Kč	14

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDKYNĚ

Jak jste sami v průběhu roku poznali, nebyl rok 2013 pro naši obec vůbec jednoduchý, přesto jsme jej zvládli a podařilo se nám pro Vás připravit mnoho zajímavých akcí, a to jak v oblasti náboženské, společenské, vzdělávací a sociální.

Nejdůležitější byla příprava volebního shromáždění, jelikož jsme museli po čtyřletém období připravit volby do představenstva a revizní komise, což nebylo zcela jednoduché. Také výroční členská schůze se nesla v duchu rekapitulace posledních čtyř let, během nichž došlo ve vedení obce ke změnám jak personálním, tak i v náplni činnosti obce. Bylo však konstatováno, že se podařilo prohloubit jak duchovní stránku života obce, tak i stránku vzdělávací a společenskou.

V loňském roce se bohužel nepodařilo vydat více čísel obecního zpravodaje Kochav Kachol, je nutné získat pro tuto práci další osoby, které by se zpravodaji věnovaly a to hlavně při naplňování jeho obsahu.

V roce 2013 byly k naší velké lítosti ukradeny další části pamětní desky na Zeyerově ulici (první krádež – menora – byla odcizena již v roce 2011). Pamětní deska byla odhalena na místě bývalé Hlavní synagogy a byla věnována všem ostravským obětem šoa.

Tak vypadala pamětní deska z roku 1992.... ,

tak dnes!

Představenstvo ŽOO projednávalo s Magistrátem města Ostravy a Krajským úřadem Moravskoslezského kraje možnosti, jak získat prostředky na opravu památníku, byly napsány projekty ke grantovému řízení, ale žádné

finanční prostředky jsme nezískali. Jelikož autor pamětní desky pan ak. sochař Klíma vyčíslil znovuoobnovení pamětní desky i s menorou zhruba na 72.000 Kč, nebylo v silách naší obce tuto památku opravit. (V době, kdy je psána tato výroční zpráva, byly odcizeny i poslední zbytky pamětní desky a bude nutné zamyslet se nad zhotovením památníku z jiného materiálu tak, aby zloději kovů neměli šanci jej znovu rozebrat).

Kromě toho probíhalo jednání s Magistrátem města Ostravy, které se týkalo vrácení pozemku po bývalé synagoze ve Vítkovicích. Ale ani osobní kontakt, ani písemná argumentace neměla zatím žádný výsledek.

Také jsme se snažili dohledat majetek, jehož navrácení by bylo možné žádat dle zákona o církevních restitucích, ale žádné nemovitosti ani pozemky ve vlastnictví státu jsme nenašli.

Jak bude zřejmé z dalších kapitol výroční zprávy, zúčastnila se předsedkyně i další členové představenstva a revizní komise dalších akcí, které připomínaly historii židovské populace na Ostravsku, resp. židovskou historii a kulturu.

Jménem nového představenstva jen doufám, že naše práce ve prospěch naší židovské komunity bude úspěšná a všem nám přínosná.

Předsedkyně Židovské obce v Ostravě

PhDr. Milena Slaninová

POSLÁNÍ ŽIDOVSKÉ OBCE V OSTRAVĚ (ze Stanov ŽOO)

Židovská obec v Ostravě, zapsaná v registru Ministerstva kultury ČR pod názvem „Židovská obec v Ostravě“, IČ 00562602, (dále jen ŽOO) sdružuje občany ČR i cizí státní občany žijící v ČR a hlásící se k židovskému náboženskému vyznání, židovské národnosti nebo původu, kteří nejsou členy jiných ŽO, sdružených ve Federaci židovských obcí v ČR (dále jen FŽO), příslušníky jiných církví nebo náboženských společností a jsou příslušnými orgány ŽO přijati za členy ŽO.

ŽO je členem Federace židovských obcí v České republice, jejíž činnost upravují samostatné stanovy. ŽOO má samostatnou právní subjektivitu dle zákona 3/2002 Sb. v platném znění.

ŽOO zajišťuje zejména náboženský a kulturní život svých členů a jejich sociální potřeby. V okruhu své působnosti pečuje o kulturní a náboženské památky (synagogy, hřbitovy, muzea, památníky apod.), pokud o ně nepečuje FŽO.

ŽOO v rámci svých možností podporuje vzdělávání svých členů v židovských tradicích a přispívá k všeobecnému vzdělání o judaismu a židovské historii, zejména při práci s mládeží. ŽOO aktivně vystupuje proti všem projevům antisemitismu, rasismu, xenofobie, nacismu, fašismu, proti jakékoliv diskriminaci a chrání památku židovských obětí šoa. ŽOO může podporovat a účastnit se činnosti jiných organizací a institucí.

Územní působnost je vymezena radou FŽO na území bývalých okresů Karviná, Nový Jičín, Opava, Ostrava a Vsetín.

ORGÁNY ŽOO

PŘESEDKYNĚ

PhDr. Milena Slaninová

PŘEDSTAVENSTVO

Dagmar Pavlíková, Rudolf Gross, Petr Grünberger, Filip Hess

REVIZNÍ KOMISE

Ing. Michal Salomonovič - předseda
Lydia Kohutková, Erika Markovičová

ZÁSTUPCI VE FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ

RADA FŽO:

MUDr. Antonín Bělař

REVIZNÍ KOMISE FŽO:

Ing. Michal Salomonovič

PŘEHLED ČLENSKÉ ZÁKLADNY DLE VĚKU

Židovská obec v Ostravě vykazovala ke konci roku 2013 99 členů, tabulka dle věku:

		Věk:			
Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
19-40	19 -40	41-60	41-60	61+	61+
8	3	10	9	23	46

Jak je výše uvedeno, měla ŽOO v roce 2013 99 členů , v průběhu roku zemřel 1 člen a přijati byli 3 noví členové.

Nejstarší členkou obce je paní Edita Tumová, která se dožila 93 let, členská základna má ve svých řadách 20 členů starších 80 let. Bohužel se nám nedaří získat nové mladé členy, ať už děti, či vnoučata našich členů, případně další lidi, kteří židovský původ mají, ale nemají zájem do obce vstoupit.

Paní Edita Tumová

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT

V průběhu roku 2013 došlo na ŽOO ke změně v obsazení místa kantora a z tohoto důvodu se bohoslužby konaly nepravidelně, oslavili jsme však všechny nejdůležitější svátky. Jelikož v sídle na Tovární ulici není dostatek místa pro větší počet účastníků, probíhají bohoslužby v naší modlitebně, ale společné oslavy svátků, kterých se obvykle zúčastňují i rodinní příslušníci, resp. i naši přátelé, se konají v hotelu Harmony.

Slavili jsme svátky Purim, Pesach, Roš Hašana a Chanuka, již druhým rokem jsme svátek Sukot oslavili v Krnově s našimi přáteli z občanského sdružení Krnovská synagoga. V Krnově je postavena suka (v Ostravě nemáme prostor, kde bychom ji mohli postavit) a proto rádi využíváme jejich pozvání a společně slavíme. V průběhu roku jsme několikrát přivítali i Kabalat Šabat.

Pro zájemce z řad našich členů probíhaly přednášky Kabaly, které vedl pan Mgr. Michael Nosek z Prahy.

Každoročně organizujeme v obřadní síni Židovského hřbitova tryznu za oběti šoa, v roce 2013 za účasti pana Josefa L. Smělého, kantora olomoucké obce.

VZDĚLÁVACÍ A SPOLEČENSKÁ ČINNOST

Již začátkem ledna se konaly třídní Dny židovské kultury na Gymnáziu Olgy Havlové, které organizovala studentka oktávy Bára Tylčerová se svým pedagogem – historikem Mgr. Petrem Šimíčkem. Celý program byl pro studenty a další návštěvníky velmi inspirativní a účast byla velká. V rámci programu vystoupila i předsedkyně ŽOO, aby seznámila přítomné s minulostí, přítomností a budoucností židovské komunity v Ostravě (viz Maskil č. 7/2013, s. 16).

27. ledna jsme se zúčastnili připomínky Mezinárodního dne obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti v Krnově. Důstojný akt proběhl v sále Spolkového domu U synagogy. (Viz Maskil č. 6/2013, s. 11).

V únoru jsme si pozvali na přednášku „Krnovská synagoga“ předsedu občanského sdružení Krnovská synagoga Mgr. Petra Aharona Tesaře, který účastníky seznámil s historií a hlavně současností Krnovské synagogy, která prochází rekonstrukcí a její otevření je plánováno na rok 2014.

Každoročně zveme na přednášku spojenou s neformálním rozhovorem pana vrchního zemského rabína Karola Efraima Sidona, tentokrát nás navštívil v dubnu.

V květnu navštívil naši obec s přednáškou „Současný Izrael“ pan Daniel Haslinger.

Již druhým rokem se konal v Ostravě festival nazvaný Templ Fest, který organizuje o. s. Elaia a ŽOO s ním úzce spolupracuje. Festival byl dvoudenní, návštěvnost velká, potěšilo nás, že se ve velké míře zúčastnila mládež, kterou problematika života Židů v Ostravě dříve a dnes, ale také problematika státu Izrael a blízkovýchodních vztahů zajímá. Na festivalu probíhaly přednášky, taneční i pěvecká vystoupení i výstavy.

Začátkem června umožnila ŽOO ve svých prostorách konání celokrajského semináře pro knihovníky, na které si účastníci vyslechli zajímavou přednášku ThDr. Pavla Krívohlavého na téma „Svitky od Mrtvého moře“.

V červenci se vedení obce na pozvání Magistrátu města Opavy, Rotary klubu v Opavě a farmaceutické firmy TEVA zúčastnilo slavnostního odhalení památníku opavské synagogy.

V srpnu jsme zahájili úzkou spolupráci s kantorem olomoucké obce panem Josefem L. Smělým přednáškou „Vysoké svátky“ s tím, že pan kantor bude dojíždět i v příštím roce pravidelně na vzdělávací přednášky pro členy naší obce.

Koncem června a začátkem července pracovali, jako každoročně, na úpravách židovských hřbitovů (tentokrát ve Frýdku-Místku a v Krnově) mladí dobrovolníci ze zahraničí.

Začátkem září jsme si připomněli Evropský den židovské kultury, kdy by měly být zpřístupněny židovské památky. V Ostravě byly všechny synagogy a modlitebny vypáleny nacisty v květnu a červnu roku 1939 a starý židovský hřbitov byl necitelně zlikvidován v 80. letech. Požádali jsme tedy o přednášku s obrazovou prezentací historika pana Mgr. Petra Šimíčka ze Sdružení PANT na téma „Židovské památky v Ostravě v obrazech“ a také pana Mgr. Petra Aharona Tesaře o přednášku „Historie a současnost Krnovské synagogy“. Jelikož tyto akce organizujeme každoročně ve spolupráci s knihkupectvím Librex, zúčastňuje se vždy široká ostravská veřejnost.

Další pravidelnou akcí byl slavnostní večer k výročí transportů do Niska, tentokrát se konal v Domě umění v rámci ProtimlufFest Ostrava. Tyto koncerty, tentokrát i s přednáškami pro nás organizuje Doc. ThDr. Tomáš Novotný, kterému patří náš dík za dlouholetou a spolehlivou spolupráci.

V Ostravě vznikl okrašlovací spolek „Za krásnou Ostravu“ a toto nadšené společenství se, kromě jiných a zajímavých akcí, rozhodlo připomenout ostravským obyvatelům i místa, kde kdysi stály dvě z mnoha synagog a označit je tabulkou s fotografií a textem. Obyvatelé Ostravy se alespoň touto formou mohli dozvědět historii a poznat podobu těchto staveb. V průběhu roku se „okrašlovaly“ pozemky, kde stávaly synagogy v Ostravě - Přívoze a v Ostravě - Vítkovicích.

Předsedkyně ŽOO PhDr. Milena Slaninová byla pozvána do Městské knihovny v Krnově, kde v rámci tzv. literární kavárny seznámila přítomné s historií a současností ŽOO, ale i s osobními vzpomínkami svého otce na to, jak přežil šoa.

Dále poskytla rozhovor o současné situaci na ŽOO redaktorovi Českého rozhlasu Ivanu Motýlovi pro vysílání stanice Vltava.

Polský kulturně-osvětový svaz a místní pobočka Svazu bojovníků za svobodu v Českém Těšíně pořádala pietní akt na památku 70. výročí popravy polských odbojářů a židovských vězňů v Mostech u Jablunkova za účasti generální konzulky Polské republiky, součástí programu bylo i vystoupení předsedkyně ŽOO.

Předsedkyně ŽOO byla pozvána na Den Olgy Havlové, který se konal 3. října v prostorách gymnázia Olgy Havlové v Ostravě – Porubě za účasti představitelk Výboru dobré vůle Olgy Havlové, zástupců Obvodního úřadu Ostrava Poruba a dalších významných osobností.

V říjnu byl v prostorách ŽOO zahájen kurz hebrejštiny pro začátečníky a pokročilé.

V červenci a v říjnu jsme uvítali potomky ostravských Židů z Austrálie a potomky rodiny Rixových z Anglie, se kterými jsme si prohlédli město a navštívili místa, kde se narodili jejich předci. Také jsme navštívili sídlo ŽOO, nový židovský hřbitov a ostravské památníky obětem šoa.

SOCIÁLNÍ ČINNOST

Sociální služba má na Židovské obci v Ostravě dlouhodobou tradici. Agentura domácí péče Tikvah, která je součástí ŽO v Ostravě a v roce 2014 oslaví již 10 let od svého založení, poskytuje pečovatelskou službu klientům se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Přímoou práci pro klienty zajišťují 4 pečovatelky a 1 vedoucí, která zároveň zastává funkci sociální pracovnice.

Pečovatelky pomáhají při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, při osobní hygieně, při zajištění stravy a chodu domácnosti a také při zprostředkování kontaktu se společenským prostředím. Členům Židovské obce seniorského věku pracovnice ADP Tikvah asistují při akcích pořádaných ŽOO, podávají informace o agentuře, poskytují základní sociální poradenství, a u těch, kteří si to přejí, vedeme jejich evidenci, zajímáme se o ně, aby měli „určitou jistotu“, že jim v případě potřeby budeme také nápomocni.

Pečovatelkové služby jsou hrazeny dle ceníku služeb. Podmínky a možnosti, za kterých dochází k poskytování a úhradě služeb, se řídí vnitřními pravidly ADP Tikvah, zákonem o soc. službách č.108/2006 Sb. a vyhláškou č.505/2006 Sb.

Klientům, kteří jsou držitelé osvědčení dle zák.255/1946 Sb. jsou služby dle výše uvedeného zákona poskytovány zdarma. Sociální oddělení bylo v roce 2013 financováno: Nadačním fondem obětí holocaustu, Claims Conference, Statutárním městem Ostrava a Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR.

Pravidelné pečovatelské služby denního charakteru na základě Smlouvy o poskytování sociálních služeb využívalo k 31. 12. 2013 23 klientů. Služby speciálního grantu Claims Conference k 31. 12. 2013 mělo možnost čerpat 34 klientů.

Prioritou jsou specifické potřeby přeživších holocaust, především morální závazek obce postarat se o své členy a jejich potřeby s ohledem na jejich původ, kulturu a tradice židovství. Zajišťujeme kvalitní odbornou a etickou službu, která umožňuje seniorům, se zvláštním zřetelem na přeživší holocaust, setrvat co nejdéle v jejich přirozeném domácím prostředí a to tak dlouho, jak je to možné a bezpečné a to s ohledem na jejich běžný způsob života a začlenění do komunity místní i náboženské.

EKONOMIKA

Židovská obec v Ostravě disponuje vlastními příjmy z nájmu nemovitostí a pozemků, ale zároveň financuje údržbu hřbitovů a památníků, což je činnost velmi nákladná. Pokud chceme do budoucna tyto nemovitosti a památky zachovat a zároveň poskytovat služby svým členům, jsme z větší části závislí na dotacích a darech.

Židovská obec v Ostravě v současné době řeší financování penzionu Florián na Ostravici. Pension byl postaven v roce 1913 jako ozdravovna pro chudé židovské děti a těsně po skončení 2. světové války se tam po prožitém utrpení zotavovaly židovské děti, které přežily šoa. Posléze byla ozdravovna Židovské obci odňata a sloužila až do začátku 90. let jako dětský domov a posléze jako škola v přírodě. V současné době je pension pronajímán, ale vzhledem k jeho stáří je neustále nutné do něj investovat finanční prostředky na údržbu a opravy. V současné době hledáme zdroje finančních prostředků na opravu a zachování tohoto, pro naše členy významného objektu.

Židovská obec v Ostravě měla v roce 2013 3 stálé zaměstnance a 4 zaměstnanci jsou v ADP Tikvah – terénní pečovatelská služba.

Děkujeme všem organizacím, které nás podporují.

Přehled dotací a grantů získaných v roce 2013

Federace židovských obcí

❖ Péče o židovské kulturní dědictví	380 000 Kč
❖ Smlouva o příspěvku na podporu činnosti ŽO	387 384 Kč

Nadační fond obětem holocaustu

❖ Program péče ADP „Tikvah” - pečovatelská služba	600 000 Kč

Program Obnova

- ❖ Rekonstrukce a oprava hrobky Neumannů ve Frýdku – Místku **20 000 Kč**

Program Budoucnost

- ❖ „ Židovská kultura na Ostravsku“ **10 000 Kč**

Claims Conference

Claims Conference

Organizace Conference on Jewish material Claims Against Germany, Inc. prostřednictvím Federace židovských obcí v České republice podporuje sociální služby poskytované přeživším holocaustu, žijícím na území České republiky, tedy i v působnosti ŽO Ostrava a to z následujících grantů:

- ❖ GG15 (služby poskytované v domácnosti klienta) **1 296 127 Kč**
- ❖ SO40 (rekondiční socializační pobyt) **33 000 Kč**

OSTRAVA!!!

Statutární město Ostrava

- ❖ ADP Tikvah – pečovatelská služba pro seniory se zvláštním zřetelem k potřebám přeživších holocaust **25 000 Kč**

Statutární město Frýdek Místek

- ❖ Neinvestiční dotace - údržba hřbitova ve Frýdku - Místku **20 000 Kč**

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

- ❖ ADP Tikvah – pečovatelská služba **117 000 Kč**

Rozvaha sestavená ke dni 31.12.2013 v tis. Kč

Aktiva		
Položka	text	
A.	Dlouhodobý majetek celkem	3785
II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	9779
III.	Dlouhodobý finanční majetek	0
B.	Krátkodobý majetek celkem	1623
I.	Zásoby celkem	0
II.	Pohledávky celkem	553
III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	1021
IV.	Jiná pasiva celkem	49
	Aktiva celkem	5408
Pasiva		
Položka	text	
A.	Vlastní zdroje celkem	5018
I.	Jmění celkem	5853
II.	Výsledek hospodaření celkem	-835
B.	Cizí zdroje celkem	390
II.	Dlouhodobé závazky celkem	0
III.	Krátkodobé závazky celkem	390
IV.	Výnosy příštích období	6
	Pasiva celkem	5408

Výkaz zisku a ztrát sestavený ke dni 31.12.2013 v tis. Kč

označení	název ukazatele	hlavní	hospodářská	celkem
A.	Náklady			
I.	Zboží celkem	0	24	24
II.	Spotřebované nákupy celkem	238	72	310
III.	Služby celkem	1467	84	1551
IV.	Ostatní náklady celkem	2629	0	2629
V.	Daně a poplatky celkem	42	30	72
VI.	Ostatní náklady celkem	87	0	87
VII.	Odpisy celkem	80	223	303
	Náklady celkem	4543	433	4976
označení	název ukazatele	hlavní	hospodářská	celkem
B.	Výnosy			
I.	Tržby za vlastní výkony a zboží celkem	48	1026	1074
II.	Ostatní výnosy celkem	5	4	9
	Jiné ostatní výnosy	4	0	4
III.	Přijaté příspěvky celkem	2160	0	2160
IV.	Provozní dotace celkem	823		823
	Výnosy celkem	3036	1030	4066
	Výsledek hospodaření po zdanění	-1507	589	-918